

Originalni rad

UDC: 616.13-008.64-07
doi:10.5633/amm.2016.0307

ODNOS SUBJEKTIVNIH TEGOBA I EVALUACIJA DIJAGNOSTICKIH PROCEDURA ZASNOVAN NA ODREĐIVANJU STADIJUMA HRONIČNE ARTERIJSKE INSUFICIJENCIJE DONJIH EKSTREMITETA

Nebojša Ignjatović^{1,2}, Miroslav Stojanović^{1,2}, Goran Stanojević^{1,2},
Aleksandar Karanikolić^{1,2}, Milan Radojković^{1,2}, Saša Živić^{2,3},
Dragan Stojanov^{2,4}, Miodrag Đorđević², Jelena Ignjatović⁴,
Daniela Benedeto-Stojanov^{2,5}, Bobana Milojković^{1,2}

Klinika za opštu hirurgiju, Klinički centar Niš, Niš, Srbija¹

Univerzitet u Nišu, Medicinskifakultet, Niš, Srbija²

Klinika zakardiovaskularnu i transplantacionu hirurgiju, Klinički centar Niš, Niš, Srbija³

Institut za radiologiju, Klinički centar Niš, Niš, Srbija⁴

Klinika za gastroenterologiju, Klinički centar Niš, Niš, Srbija⁵

Kontakt: Nebojša Ignjatović
Mokranjčeva 29/13, 18000 Niš
e-mail: n.ignjat@gmail.com

Periferna arterijska bolest (PAB) donjih ekstremiteta predstavlja grupu poremećaja koju karakteriše sužavanje ili okluzija arterija koja dovodi do postepenog smanjenja dotoka krvi u ekstremitete. Cilj ovog rada bio je da se ispita predominantna subjektivna nelagodnost, objektivni klinički nalaz i predominantna lokalizacija stenozno-okluzivnih lezija kod bolesnika u stadijumima funkcionalne i kritične ishemijske hronične arterijske insuficijencije donjih ekstremiteta. Prospektivnom studijom analizirali smo grupu od 50 bolesnika, lečenih na Odeljenju za vaskularnu hirurgiju Hirurške klinike u Nišu u periodu od septembra 2000. do oktobra 2001. godine sa jasnim simptomima i znacima različitih stadijuma hronične arterijske insuficijencije donjih ekstremiteta, prethodno verifikovanih kolor doplerom i objektivnim kliničkim pregledom. Kritična ishemijska je češće povezana sa promenom boje kože ($p < 0,05$), atrofičnim promenama ($p < 0,001$), odsustvom pulzacija ($p < 0,01$), pojavom mišićne atrofije ($p < 0,01$), gangrene ($p < 0,05$). Gangrena je klinički dominantno prisutna sa pojavom ulceracija ($p < 0,05$) u stadijumu kritične ishemijske. U stadijumu funkcionalne ishemijske, kao signifikantan znak često se pojavljuje bledilo ($p < 0,01$) i očuvana pulzacija a.poli-tealisa ($p < 0,01$). Asimptomatske stenozno-okluzivne lezije sa stenozom od 1-19% bile su predominantne kod bolesnika u stadijumu I funkcionalne ishemijske. Subkritična stenoza, koja je iznosila od 20-49%, bila karakteristična za bolesnike u stadijumu IIa, dok je kritična stenoza od 50-99% bila prisutna kod bolesnika u IIb i III stadijumu kritične ishemijske. Bolesnici u IV stadijumu kritične ishemijske imali su totalnu okluziju distalnih arterija donjih ekstremiteta. U stadijumima kritične ishemijske, najčešći stenozno-okluzivni proces bio je lokalizovan na femoro-poplitealnom segmentu (a. Femoralis superficialis). Rano otkrivanje periferne arterijske bolesti donjih ekstremiteta je od ključnog značaja za pravovremeno lečenje i prevenciju amputacija, infarkta srca, moždanog udara i smrti bolesnika. *Acta Medica Medianae 2016;55(3):44-56.*

Ključne reči: hronična arterijska insuficijencija, funkcionalna ishemijska, kritična ishemijska